

HORNARUL

Organul de specialitate al Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș Az Erdélyi, Bánáti, Körösvölgyi és Máramarosvidéki Kéményseprőmesterek Országos Egyesületének Szaklapja Fachblatt des Landesvereines der Rauchfangkehrermeister Siebenbürgens, des Banates, der Krischana u. Maramuresch

Redacția - Szerkesztőség - Redaktion: **CLUJ,**
Calea Reg. Ferdinand II7.

Redactor responsabil — Felelős szerkesztő — Verantwortlicher Redakteur
LADISLAU PAPP
Colaborator — Társszerkesztő — Hilfsredakteur: **COLOMAN PLATZ**

Editor-Proprietar: Uniunea Regnicolară
Laptulajdonos: Az országos egyesület
Blatt-Eigentümer: Landes-Verein

Proces-verbal

dresat în ședința de comitetul Uniunii Regnicolare a Măestrilor Hornari ținută la 8 Mai 1926 în Târgul-Mureș.

Au fost prezenți membrii indicați în lista specială, sub presidenția lui *Otto Nagel*, președinte și *Ladislau Papp*, grefier.

Președintele deschide ședința și cere membrilor prezenți să discute și să-și dea fiecare părerea, în parte, asupra chestiunilor cari sunt la ordinea de zi.

1. Președintele amintește cauza tarifului, care formează suplimentul memoriului, declarând că aprobarea tarifului se poate aștepta pentru finea lunii Iunie. Însă speșele intervenției se vor contribui de membrii.

Ioan Schadt (Sighișoara), cere ca speșele să se plătească de eforia Uniunii numai după aprobarea definitivă.

Președintele face declarație conformă.

Ștefan Dauda (Reghin), cere ca propunerea să se interpreteze și în limba germană, — ceea ce o și face grefierul L. Papp.

Coloman Platz (Cluj), propune ca sporirea tarifului să se comunice numai acelor județe, cari au contribuit la speșe.

Ioan Schneidhoffer (Regin), recomandă, ca inspectorii județeni să încaseze sumele de contribuție în propria competență.

Ștefan Dauda, *Ioan Schadt*, *Ladislau Papp*, *Mihail Seidner*, *Adalbert Novák*, *Mihail Darida* și *Ioan Schneidhoffer* își fac observațiile asupra acestei chestiuni.

Coloman Platz, casier al Uniunii, reclamă, că membrii n'au contribuit încă toți nici la memoriu.

Ioan Hennert, propune ca membrii să subsemneze un act de obligație, prin care se obligă la plata contribuției, sumele să fie încasate de inspectorii județeni.

După vorbirile membrilor *Alexandru Aniczás*, *Mihail Seidner* și *Ioan Schadt*, inspectorul județean *Iuliu Orendt*. (Sft.-Gheorghe) oferă, că pentru cei 8 membrii din județul Treiscaune va depune el suma contribuției.

Mihail Grindei (Cernăuți), ridică observație în cauză.

2. Referentul *Ladislau Papp* propune unificarea cotizației de membru și a abonamentului „Hornarului” și sporirea acestor taxe cu 50 procente, adică dela 300 la 450 lei. Această propunere o repetă și în limba germană.

Comitetul hotărăște a înainta cauza adunării generale.

3. *Ladislau Papp* descrie situația ivită prin reforma administrativă.

Văd. lui Ludovic Olasz (Ibașfalău) prin reprezentantul ei comunică, că prefectul și subprefectul județului au dat dispozițiuni cu totul contrare în privința districtului de hornărit.

Mihail Seidner, inspectorul județului Târnavă-Mică, spune că membrii județeni au cerut împărțirea districtului său, și amintește despre anomaliile ce mai domnesc în județul său.

Ioan Schneidhoffer (Reghin) propune, ca măestrii să lucreze și pe mai departe după re-

partizarea de până acum, și numai dacă aceasta e imposibil, să facă raport către Uniune.

Propunerea se transmite adunării generale.

4. *Coloman Platz*, casier al Uniunii, cere ca membrii să plătească spesele poștale ale corespondențelor făcute în interesul lor, și ca să anexeze scrisorilor și mărci.

După observația lui *Alexandru Aniczás*, propunerea se transmite adunării generale.

5. *Președintele* anunță, că în viitor chitarea plăților se va publica în „Hornarul“.

6. *Ladislau Papp* propune, ca „Hornarul“ să apară în viitor în ziua primă a lunii.

După o scurtă discuție, comitetul respinge propunerea.

7. *Președintele Otto Nágel* propune, ca grefierului-redactor să i-se voteze un salar lunar de 1500 lei.

Propunerea se transmite adunării generale.

8. *Președintele* propune, ca să se voteze grefierului *Ladislau Papp* pentru redactarea și traducerea memoriului un onorar special de 5000 lei.

Propunerea se transmite adunării generale.

9. *Mihail Grindei* (Cernăuți), cere lămuriri pentru cazul, că curățitul coșurilor se face de măestru titular al unui district străin.

Ioan Schneidhoffer dă lămurirea cerută.

10. *Ioan Smékál* (Turda) amintește cauza insigniei Uniunii.

Chestia se transmite adunării generale.

Ne mai fiind alte obiecte, ședința se încheie la ora 8 seara.

D. c. m. s.

Otto Nágel,
președinte

Ladislau Papp,
grefier

Nős segédet keresek, ki üzletemet bérbe venné október—január 1-ével. Levelet válaszbélyeg ellenében irok. Megkeresések a Hornarul szerkesztőségéhez (Cluj, Calea Regele Ferdinand 117 sz.) intézendők.

A mai helyzet

Alig lehet kartársunk, akinek ne volna tudomása kialakulatlan helyzetünkről. Nem is kell nagyon messzire visszatekintenünk ennek a megállapítására. A nagy világháborút megelőző időben régi törvények, törvényes rendelkezések és jogszokások alapján fekvő iparunk megadta a -kéményseprőmestereknek mindazt, ami a nyugodt megélhetés feltételeit képezte. Ha vagyont nem is szereztek és a vagyonszerzés lehetősége nem is forgott fenn, a mindennapi kenyér gondja nem sorvasztotta a nehéz munkát végző családapát. A munka utáni nyugalom igazán nyugalom volt.

De hol vagyunk ma? Az új államalakulat nem hozta meg még egyelőre azt az állapotot, amit nyugvópontnak lehet nevezni a megélhetés szempontjából. A folytonos valutahullámszás, az ennek folytán emelkedő árak olyan helyzetet teremtettek anyagi életünkben, amely mindennek mondható, csak rendezettnek nem. Az impérium átvételét közvetlenül követő időkben megmaradt a régi árszabályunk s ez hovatovább mind kevesebbnek bizonyult a megélhetéssel szemben; amellet, hogy minden más mesterember aszerint emelhetette az árait, amint nyersanyaga, a kenyér, a ruházat, meg mindaz, ami a létfontartáshoz elkerülhetetlenül szükséges, drágult s így a mi szükségleti cikkeink napról-napra drágultak: nekünk kemény harcot kellett és kell vívnunk, hogy alapárainkat legalább valamennyivel fel-emelhessük, de távolról sem annyira, hogy az elérje a létminimum mértékét. A megyék legtöbbször sikere volt a harcnak. De ez a siker csak részleges volt, mert a díjak nagyon csekélyek, a háztulajdonosok azt is csak alig fizetik s a hatóságok legtöbbször tudomást sem vesznek arról, hogy a kéményseprési díj köztartozás és mint ilyen hajtandó be.

De talán ez az állapot sem olyan siralmas, mint amilyen a régi királyságban uralkodik. Ott nyoma sincsen szervezetségnek, kerületi rendszernek, árszabálynak, seprési kötelezettségnek. Maga az ipar a legteljesebb szabadságot

ad mindenféle kétes egzisztenciának; a munkál-
tatók az utcasarkon fogják a kéményseprőt és
a munka értéke szabad alku tárgya. Felelősség,
tűzbiztonság: ismeretlen fogalmak. Hogy aztán
a kéménytűzök nemcsak hogy napirenden van-
nak, de rendes napimulatságát képezik a bámész-
kodó népnek, arról nem kell bővebben beszél-
nem, nem szólván a nagyobb „esetek“-ről, mikor
százerek és milliók mennek tönkre a kémény-
seprőipar rendezetlensége folytán.

A saját érdekeink védelmében végzett munka
mellett azonban nem feledkezünk meg arról sem,
hogy a régi királyságbeli viszonyok rendezése
is mi ránk vár. A mi feladatunkat fogja képezni,
hogy azt a rengeteg sérelmet reparáljuk, ami
még iparunkra nehezedik. A munkát már meg
is kezdtük, de mindinkább azt kell tapasztal-
nunk, hogy szinte leküzdhetetlen nehézségek
állanak előttünk. De az bizonyos, hogy úgy,
amint eddig sem rettentünk vissza semmiféle
akadálytól: ez sem fog bennünket visszariasz-
tani s ha elkezdünk valamit, azt be is fogjuk
fejezni.

BCU Cluj / Cen P. L.

Az „öregek“

Ma kaptunk egy levelet Wittstock Károly
besztercei kartársunktól. A levél egyszerűségé-
ben ott csillog az a sok szó, amit öreg barátunk
a közgyűlésen disztaggá választatása alkalmából
el nem mondhatott. De szívéből jött az a né-
hány sor, amelyben üdvözetét küldi — utólagos-
an — a közgyűléshez, valamint az orsz. egye-
sület elnökségéhez.

Lehet, hogy ugyanazokat a szavakat mon-
dotta volna el a közgyűlésen, amelyeket Schadt
János és Friedrich József mondtak disztagsá-
guk első pillanatában, s ugyanaz a fogadalom
nyilvánul meg ebben a rövid levélben is, amit
az „öregek“ tettek egyesületünknek: hogy hűséges
támaszai lesznek tovább is a kartársak közös-
ségének.

Hiába! Az „öregek“ példája az a tükör,
amelyben a fiataloknak megnézniük kellene
magukat!

L. P.

Dijnyugtázás

Május hó

Jakab Géza, Batoș	---	---	---	---	400	Lei
Molnár Károly, Lugoj	---	---	---	---	200	„
Baritz Dénes, Tulgheș	---	---	---	---	200	„
Braunberger Károly, Bistrița	---	---	---	---	540	„
Braunberger Eliz, Bistrița	---	---	---	---	120	„
Dauda István, Reghin	---	---	---	---	150	„
Hartwig Károly, Lechința	---	---	---	---	300	„
Stranczky Ferenc, Petroșeni	---	---	---	---	150	„
Sziklavári Ezsaiásné, Jibou	---	---	---	---	180	„
Seidner Mihály, Diciosânmărtin	---	---	---	---	230	„
Wittstock Károly, Bistrița	---	---	---	---	420	„
Veress Mihály, Târgu-Mureș	---	---	---	---	200	„

Összesen 3090 Lei

Junius hó

Weisz Mihály, Sacul	---	---	---	---	500	Lei
Gréger Frigyes, Brașov	---	---	---	---	400	„

Összesen 900 Lei

Fenti adatokkal kapcsolatban kérjük a ta-
gokat, hogy közgyűlési határozatunkkal felemelt
dijaikat küldjék be haladéktalanul. Azok, akik
már fizettek erre az évre, a különbözetet küldjék
be pénztárunkhoz. Kérjük ezt annál inkább,
mert a májusi „Hornarul“ kiadási költségei a
rendes kiadásokat igen meghaladták, s így
könnyen állhat be fennakadás ügykezelésünkben.

Hisszük, hogy a fizetések teljesítése nem
fog most nehézségekbe ütközni, mivel a félelvi
munkadíjak beszedése most van folyamatban.

Platz Kálmán.

A hendorfi járás főszolgabirájától
(Nagyküllő-megye)

379—1926 szám.

Pályázati hirdetés

A hendorfi járás kerületi kéményseprőmes-
teri állására pályázat hirdetik.

Pályázatok 1926. június 25.-ig terjesz-
tendők be.

Főszolgabíró: Olvashatatlan aláírás.

Die „Alten“

Vor mir liegt der Brief unseres alten Freundes und Kollegen Karl *Wittstock* aus Bistritz.

Der Brief enthält Worte des Grusses an den Verein, und einen innigen Dank für seine Erwählung zum Ehrenmitgliede des Landesvereines. Er ist nicht zu unserem Feste gekommen, da er krank darniederlag, jedoch glaube ich, dass er dieselben Worte gesprochen hätte, die wir von den beiden anderen „Alten“: Joh. Schadt und Josef Friedrich hörten. — Aber die „Alten“ liessen das Gleiche hören: das Versprechen auch weiterhin die Stützen des Vereines zu bleiben.

Eines will ich feststellen: diese Alten sind der Spiegel, in welchem sich die Jüngeren täglich anschauen mögen!

L. P.

Situația de azi

În vremurile de dinaintea războiului mondial am avut toate mijloacele la îndemână, cari ne-au asigurat existența. Admit, că taxele noastre nici atunci nu au fost potrivite și de ajuns, ca colegii noștri să-și poată aduna o oarecare avere, dar totuși, sistemul însuși e garantat pentru pâinea de toate zilele.

Da, sistemul: organizarea meseriei noastre în districte, condiția unei pregătiri profesionale a măștrilor, și multe altele, cari asigurau ținta noastră supremă: siguranța de incediu. Azi nu avem nici măcar condițiile fundamentale ale existenței, fiind prețurile noastre prea reduse, însă ne rămâne o singură mângăere: lucrăm ca în vremurile existenței sigure.

Aceasta în ținuturile alipite. Însă toate aceste sunt fantome necunoscute în țara-mamă: în regatul vechi. Acolo meseria noastră e cu totul „liberă“; profesată de oricine, indiferent de pregătire, târguind și tocmind prețul curățitului pe colțul străzilor. Și care e urmarea? Incendiile, flacărele izbucnind din coșurile necontrolate, milioane cad pradă focului. O problemă, a cărei soluție așteaptă să fie realizată

de noi. Țara unită și mărită pretinde unirea și mărirea siguranței incendiare, solicită o regulare a meseriei noastre după un sistem încercat și solid, să nu fim acuzați de occident cu progresul racului, și să nu fim blăstâmați de poporul primejduit, jefuit, prădat și ruinat de un coș necurățit: o daună pentru bunurile țării și rușine pentru industria modernă.

Deci, ne așteaptă o muncă deficilă: curățirea țării de elementele periculoase pentru siguranța averilor și pentru reputația meseriașilor pregătiți în profesie, adică de a crea o situație solicitată de economia sănătoasă a țării.

L. P.

Pretura plasei Hendorf, județul Târnava-Mare

No. 379/1926.

Concurs

În urma devenirii vacant a postului de măestru-hornar în plasa Hendorf, județul Târnava-Mare, Pretura acestei plase deschide concurs pentru ocuparea acestui post.

Reflectanții să-și înainteze ofertele de concurs, cel mai târziu până la 25 Iunie 1926, la susnumita Pretură.

Pretor: *Indescifrabil.*

Nötlen segédet keresek, 1500 lej havi fizetés és teljes ellátásra. Solymosi János, Checia-Română.

Fiatal segédet keresek állandó munkára. Inke György, Feldioara-Brașov.

Fiatal segédet keresek azonnali belépéssel. Fizetés havi 1500 lei és teljes ellátás. Gyöngyösi Frigyes, Agnita.

Segédet keresek, azonnal beléphet. Gréger Frigyes, Brașov.